

HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF UNIVERSITETSLOVEN (BEDRE RAMMER FOR LEDELSE)

Danske Studerendes Fællesråd (DSF) har med interesse læst udkastet til forslag til lov om ændring af universitetsloven ”bedre rammer for ledelse”. Overordnet finder vi det stærkt problematisk, at der lægges op til en væsentlig politisk indblanding i udpegningen af de eksterne medlemmer af universitetsbestyrelserne, herunder særligt bestyrelsesformændene, samt at de interne medlemmers mulighed for at indgå i indstillings- og udpegningsprocessen reduceres markant.

Vores høringsvar er opdelt i generelle kommentarer og specifikke kommentarer til de enkelte ændringer.

Generelle kommentarer:

DSF finder den foreslåede øgede ministerkontrol med udpegningen af eksterne bestyrelsesmedlemmer stærkt uhensigtsmæssigt. Det foreslås at repræsentanter for ministeriet skal deltage både i indstillingen og udpegningen af eksterne bestyrelsesmedlemmer, samt at ministeren endeligt skal godkende bestyrelsesformænd. DSF anser dette som et væsentligt anslag mod universiteternes selvstyre og politiske uafhængighed.

DSF har stor forståelse for at universiteterne er *samfunds*institutioner, der bærer et stort samfundsansvar, men vi mener ikke den foreslåede udpegningsmodel understøtter dette. At universiteterne lever op til deres samfundsansvar bør sikres gennem universitetslovens og andet lovgivnings generelle bestemmelser, samt gennem udviklingskontrakterne og en løbene dialog med universiteterne. Derfor ser DSF også positivt på de nye foreslåede strategiske rammekontrakter.

I det omfang den foreslåede udpegningsmodel udspringer af et ønske om at have ministerielle sanktionsmuligheder for at sikre bestyrelserne lever op til deres ansvar ift. lovgivning og kontrakter, vil vi henlede opmærksomheden på, at en sådan mulighed allerede eksisterer jf. universitetslovens §11 stk. 2, der bemyndiger ministeren til at afsætte universitetsbestyrelsen. I det lys, mener DSF, at den foreslåede udpegningsmodel er et unødvendigt brud på armslængdeprincippet. Det er helt centralt for universiteternes virke som internationale forskningsinstitutioner, at der ikke kan stille spørgsmålstegn ved deres politiske uafhængighed. DSF frygter at den foreslåede udpegningsmodel sår tvivl om dette.

Yderligere bemærkes det, at den foreslåede udpegningsmodel, kun inddrager ét intern medlem i hele processen. Det er uhensigtsmæssigt, at der ikke er sikret en særskilt plads til både studerende og ansatte. Studerende og ansatte har hver især uundværlige inputs til den strategiske udvikling af universiteterne, og kan sikre at kompetencer hos mulige eksterne medlemmer afspejler det enkelte universitets behov. Desuden har studerende historisk set været garanter for at universiteterne løfter deres samfundsansvar og ikke lukker sig om sig selv. Samtidig mener DSF, at udelukkelsen af studerende og/eller ansatte strider mod intentionerne i universitetslovens §10 stk. 6, hvoraf det fremgår

at bestyrelsen skal sikre medbestemme og medinddragelse af både medarbejdere og studerende i alle væsentlige beslutninger.

DSF mener at både studerende og ansatte bør være garanteret pladser i både indstillings- og udpegningsudvalget. Fraværet af dette vil være en tilsidesættelse af den lange tradition for intern demokrati på universiteterne.

Specifikke kommentarer:

- a) I ændringen af §10 stk. 1 foreslås det indskrevet, at bestyrelsen har det overordnede ansvar for, at universitets forskning og uddannelse udvikles løbende. Jf. § 18 stk. 4 har studienævnene til opgave, at sikre udvikling af uddannelse og undervisning. Det er centralt for DSF at studienævnene bibeholder den ubestridte kompetence til den konkrete udvikling af de enkelte uddannelser. Så længe dette er tilfældet, ser vi det dog som positivt at bestyrelsen arbejder med de overordnede og strategiske rammer for uddannelse.
- b) I kraft af ændringen af §10 stk. 1 og det nye stk. 3 er det ikke længere ekspliciteret, at univeristerne skal anvende deres midler til opfyldelsen af deres formål. Det kan overvejes hvorvidt dette er hensigtsmæssigt.
- c) *Ændringen af §10 stk. 8:* DSF ser meget positivt på brugen af strategiske rammekontrakter i styringen af universiteterne. Vi håber at dette fremadrettet vil give anledning til en mere hensigtsmæssig rammestyring af universiteterne fremfor detaillovgivning og -styring. Samtidig håber vi, at det vil give anledning til at tage den allerede vedtagne detaillovgivning og -styring op til revision.

Ligeledes skal det roses, at det af bemærkningerne fremgår, at ændringer af kontrakten forudsætter enighed mellem parterne, således at mål i kontrakterne ikke tages ud eller ændres uden videre midt i kontraktens løbetid. Universiteternes mulighed for at kunne agere strategisk og leve op til de samfundsmæssige forventninger forudsætter en høj grad af stabilitet og tilregnelighed af de krav der stilles fra politisk hold.

- d) *Ny §12 stk. 3:* Det er positivt at, det indskrives at de eksterne medlemmer også skal have indsigt i forskning og forskningsbaseret uddannelse. Det har i nogle tilfælde været problematisk, at flere af de nuværende eksterne medlemmer har en begrænset indsigt i universitetsverdenen.
- e) *Ny §12 stk. 4-7:* Jf. de generelle bemærkninger mener DSF, at den foreslåede udpegningsmodel bryder med armslængeprincippet og stiller spørgsmålstejn ved universiteternes uafhængighed. Samtidig er det et opgør med det interne demokrati på universiteterne, når de studerende og ansatte sættes uden for indflydelse.

Særligt med hensyn til bestyrelsesformændene nærmer den foreslåede model sig de facto ministerudpegning. Ministeriets repræsentanter i både indstillings- og udpegningsudvalg vil have stor mulighed for trumfe den til en hver tid siddende ministers foretrukne kandidat igennem, under henvisning til ministerens vetoret. Ønsker ministeriet at være inddraget i udvælgelsesprocessen og forsat bevare universiteternes uafhængighed, opfordrer DSF til, at man vælger mellem enten at have en plads i indstillingsudvalget, at have en plads i udpegningsudvalget eller at fastholde den endelige ministergodkendelse.

DSF forstår dog grundlæggende ikke behovet for at ministeriet er en del af udvælgelsesprocessen og henviser til, at den politiske styring af universiteterne bør foregå gennem lovgivningen, udviklings- eller rammekontrakterne og dialog med universiteterne - ikke gennem bestyrelsen.

Endeligt opfordrer DSF til at der oprettes særkilte pladser til de studerende og ansatte i indstillings- og udpegningsudvalget. Det sikrer studerendes og ansattes medbestemmelse jf. §10 stk. 6, samt kvalificerer udvælgelsen af de eksterne medlemmer.

På vegne af Danske Studerendes Fællesråd

Mads Hareskov Jørgensen
Næsteformand og uddannelsespolitisk ordfører
Tlf.: +45 28 19 45 01
E-mail: mads@dsfnet.dk